

**Lausunto
11.3.2016**

Ulkoasiainministeriö

Viite: Ulkoasiainministeriön lausuntopyyntö HEL7M0247-10

Suomen Reserviupseeriliiton lausunto ulkoasiainministeriön lausuntopyyntöön kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen liittyvä lainsäädäntö – työryhmän mietintöön

Suomen Reserviupseeriliitto (RUL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto edellä mainituista mietintöön.

Yleistä

Muutokset Euroopan turvallisuustilanteessa ovat lisänneet kansainvälisen yhteistyön tarvetta. Suomessa lainsäädäntö on saatava tasolle, joka mahdollistaa sekä Suomen täysipainoisen osallistumisen kansainväliseen kriisinhallintaan että mahdollistaa tekemiemme sitoumusten mukaisen kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen.

Asiakokonaisuuteen liittyen RUL on jo aiemmin (8.3.2016) antanut lausunnon puolustusministeriölle hallituksen esityksestä laiksi puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Tässä lausunnossa korostimme mm. että kansainvälisen avun antamiseen ja saamiseen sekä muuhun kansainväliseen toimintaan liittyvä päätöksentekojärjestelmä on oltava selkeä, läpinäkyvä mutta samalla myös riittävän joustava, jotta se kykenee riittävän nopeaan päätöksentekoon.

Asevelvollisten kohdalla osallistumisen kansainvälisiin tehtäviin tulee aina ehdottomasti perustua vapaaehtoisuuteen. Kaikkien kansainvälisiin tehtäviin osallistuvien henkilöiden palkka-, vakuutus- ja muiden palvelusehtojen tulee olla riittäviä ja tehtävän vaatimusluokka huomioiden keskenään tasavertaisia.

Yksityiskohtaisia kommentteja ulkoasiainministeriön mietintöön

Suomen Reserviupseeriliiton mielestä on perusteltua, että kansainvälisen avun antamisesta ja pyytamisestä säädetään erillinen laki.

Lain soveltamisala, avun antamisesta ja pyytamisestä päättäminen on määritelty ymmärrettävästi.

Eduskunnan osallistuminen päätöksentekoon on tärkeä kirjata lakiin. Kolmannessa pykälässä mainittu käsite ”erityisen vaativa tilanne” ei ole yksiselitteinen, vaikka termiä pyritään avaamaan lakiluonnoksen yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Kiireellisyysmenettelyn (4. §) tarkka määrittely on tärkeää. Vaikka todennäköisyys sotilaallisia voimakeinoja sisältävän avun antamiselle tai pyytämiselle on pieni, on erittäin tärkeää, että nopea päätöksenteko näissä tilanteissa varmistetaan. Pykälän toisessa momentissa mainittu päätöksentekojärjestelmä mahdollistaa tämän.

Lisäkommentti

Suomen kokonaisturvallisuuden eri tehtäviin osallistuu suuri määrä henkilöitä muulla kuin oman virka-asemansa perusteella. Näitä ovat mm. asevelvolliset reserviläiset sekä monet vapaaehtoiset esimerkiksi SPR:n tai palokuntien eri tehtävissä. Tulevaisuudessa nämä tehtävät voivat liittyä myös kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen. Kolmannen sektorin henkilöiden osaamisen varmistamiseksi ja toisaalta päällekkäisten varausten estämiseksi, Suomeen olisi tärkeää saada yleinen varaamisrekisteri, josta selviäisi mihin kriisiajan tehtävään ja kenen toimesta henkilö on varattu.

Suomen Reserviupseeriliiton puolesta

Mikko Halkilahti
Puheenjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
mikko.halkilahti@rul.fi
Puh. 0400 – 745 234

Janne Kosonen
Toiminnanjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
janne.kosonen@rul.fi
Puh. 050 5810 819